

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16CoCsp/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319201425
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8319201425.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Fil'akovského v spore žalobcu: SMSCREDITS s.r.o., so sídlom Dlhá 95C, 010 09 Žilina, IČO: 44 769 911, právne zastúpený: HRONČEK & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Národná 10, 010 01 Žilina, IČO: 47 248 327, proti žalovanej: N. H., J.. XX.XX.XXXX, G. V. K. XX, o zaplatenie sumy 350,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 6Csp/17/2019-118 zo dňa 21. septembra 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaná má nárok vo vzťahu k žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalovanej vo vzťahu k žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanovením § 39, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1 ods. 1 až ods. 3, ods. 5, § 54 ods. 1, ods. 2, § 657, § 658 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 1 ods. 2, ods. 3 písm. l), písm. f), § 2 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d), § 4 ods. 2, § 24 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch) v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, čl. 3 ods. 1, ods. 2, ods. 3, čl. 5, čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993.

3. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená zmluva o pôžičke, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, na základe ktorej žalovanej bola poskytnutá pôžička vo výške 350,- eur, ktorú sa žalovaná zaviazala vrátiť v lehote 15 dní odo jej poskytnutia. Predmetom tohto konania je nárok žalobcu na zaplatenie nesplatennej pôžičky v plnej výške 350,- eur a zákonného úroku z omeškania. Žalovaná vzniesla písomne námietku premlčania a tvrdila, že finančné prostriedky jej boli poskytnuté 28.1.2016 a mali byť splatné do 15 dní, t. j. do 12.2.2016. Žalovaný podal žalobu až 9.4.2016, t. j. po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty. V danom prípade mal súd za preukázané, že titulom pôžičky boli žalovanej dňa 28.01.2016 poskytnuté finančné prostriedky vo výške 350,- eur a túto sumu sa žalovaná zaviazala žalobcovi vrátiť v lehote 15 dní odo dňa poskytnutia pôžičky. V tomto konaní nebolo žalobcom nijak preukázané, že by došlo k predĺženiu splatnosti pôžičky do 26.04.2016 tak, ako to uviedol v žalobe aj vo svojom písomnom vyjadrení. Nepreukázal ani to, že by žalovaná uhradila aspoň časť istiny alebo minimálne odplatu za poskytnutie pôžičky a oprel sa len o ustanovenie

bodou 6 Zmluvných podmienok, ktoré súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a ako takú za absolútne neplatnú. Lehota na plnenie tak žalovanej uplynula dňa 12.02.2016 a dňom 13.02.2016 začala plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku súdnou cestou a uplynula dňom 13.02.2019. Žaloba zo strany žalobcu bola na tunajšom súde podaná až dňa 09.04.2019, teda po uplynutí premlčacej doby. Súd vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia tento premlčaný nárok nemohol žalobcovi priznať, preto žalobu zamietol. Súd žalobu zamietol aj z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 6. zmluvných dojednaní, podľa ktorej za lehotu splatnosti pôžičky, o ktorú bola predĺžená pôvodná lehota splatnosti pôžičky, je Dĺžnik povinný zaplatiť Veriteľovi odplatu stanovenú pre príslušný počet dní lehoty splatnosti pôžičky, a to najneskôr v posledný deň predĺženej lehoty splatnosti pôžičky. Spotrebiteľ má byť informovaný nielen o výške úrokov z úveru, ale aj o poplatkoch súvisiacich s úverom. Žalobca pritom ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o pôžičke (spotrebiteľskom úvere) uviesť údaje o výške poplatkov, teda musí tak urobiť priamo v zmluve so sankciou straty práva na poplatky. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaná v predmetnom prípade však túto možnosť nemala, keďže výška poplatkov nie je uvedená v zmluve o pôžičke. Podľa názoru súdu zakomponovanie ustanovenia o poplatkoch (odplatách) za predĺženie lehoty splatnosti pôžičky len do zmluvných podmienok a nie priamo do zmluvy je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda je dojednanie takejto zmluvnej podmienky neplatné v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

4. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Odvolanie odôvodnil tým, že v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiadal, aby súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe žalobcu vyhovie v celom rozsahu a súčasne prizná žalobcovi náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania. Uviedol, že žalobca za poskytnutie pôžičky požaduje zaplatenie odplaty, tá je však vo forme poplatkov, ktoré sú presne upravené, definované čo do druhu, výšky a vzniku nároku na ne presne špecifikované v zmluvných podmienkach žalobcu, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou všetkých zmlúv o pôžičkách. Výklad, podľa ktorého možno ako odplatu za poskytnutie pôžičky požadovať iba úroky by bol v zmysle zásad civilného práva, najmä zásady zmluvnej voľnosti, neprimerane zužujúci a v dôsledku toho nesprávny. V konaní bolo žalobcom preukázané, že došlo k predĺženiu splatnosti pôžičky do 26.04.2016 a rovnako má za to, že žalobca preukázal, že žalovaná uhradila aspoň časť istiny alebo minimálne odplatu za poskytnutie pôžičky. Žalobca predložil ako dôkaz k tvrdeniam vo Vyjadrení zo dňa 15.06.2020 výpisy z účtu (zo dňa 12.02.2016, zo dňa 29.02.2016, zo dňa 15.03.2016, zo dňa 30.03.2016 a zo dňa 13.04.2016), pričom z týchto predložených listín jasne a bez pochybností vyplýva, že žalovaná uhradila sumu v presnej výške (28,24 eur) bezhotovostným vkladom na účet žalobcu a to práve za účelom predĺženia lehoty splatnosti pôžičky (ako poplatok za predĺženie). Rovnako daná skutočnosť vyplýva aj zo súdu taktiež už priloženého výpisu z SMS komunikácie medzi žalobcom a žalovanou. Zdôraznil tú skutočnosť, že na predĺženie lehoty splatnosti pôžičky nepostačuje len aktívne konanie zo strany veriteľa, teda zo strany žalobcu, ale na predĺženie lehoty splatnosti pôžičky bola potrebná aj súčinnosť, resp. aktívne konanie zo strany žalovanej, ktorá uhradila odplatu za pôvodnú lehotu splatnosti pôžičky, a tým sa lehota splatnosti predĺžila v zmysle zmluvných podmienok, o pôvodnú lehotu splatnosti pôžičky. Zmluva neprijateľné a nekalé zmluvné podmienky neobsahuje. Poukázal na rozhodnutia napríklad aj Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 14Co/29/2016 zo dňa 30.01.2018, v ktorom krajský súd potvrdil prvostupňový rozsudok Okresného súdu Bratislava I, ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi (SMSCREDITS, s.r.o.) sumu 291,55 eur spolu s úrokom z omeškania a to práve na základe skutočnosti, že žalobca uzatvoril so žalovaným zmluvu o pôžičke (obdobná, ako je zmluva o pôžičke, ktorá je predmetom tohto konania).

5. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Poukázala na poskytnuté pôžičky spolu vo výške 1820,- eur, na základe ktorých v období od 4.5.2015 do 13.4.2016 uhradila finančné prostriedky nad rámec pôžičiek vo výške 2014,22 eur. Nakoľko podľa názoru žalovanej sú zmluvy bezúročné a bezpoplatkové a teda sa žalobca bezdôvodne obohatil vo výške 194,22 eur, pretože má nárok iba na vrátenie istiny. Vzniesla aj námietku premlčania. Navrhla, aby odvolací súd žalobu zamietol.

6. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadril žalobca prostredníctvom právneho zástupcu. K námietke premlčania uviedol, že vznesenie takejto námietky žalovanou je nedôvodné. Naďalej trvá na skutočnosti, že nárok žalobcu premlčaný nie je a to na základe ust. § 103 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, tak premlčacia doba jednotlivých splátok začína plynúť odo dňa

ich zročnosti. Po aplikácii daného ustanovenia na predmetný prípad je zrejmé, že ak žalovanej bola opätovne predĺžovaná lehota splatnosti pôžičky na základe jej žiadosti, tak premlčacia doba nezačala plynúť od uplynutia prvotného dátumu splatnosti, ale tak, ako to je uvedené aj v príkladanom Výpise z SMS komunikácie medzi žalobcom a žalovanou, premlčacia doba začala plynúť od uplynutia splatnosti posledného predĺženia lehoty splatnosti pôžičky. Žalovaná predlžovala lehotu splatnosti pôžičky až do 26.04.2016, čoho si bola vedomá, pričom to vyplýva, okrem iného aj z Výpisu z SMS komunikácie medzi žalobcom a žalovanou, kde je výslovne uvedený tento dátum konečnej splatnosti a teda premlčacia doba začala plynúť dňom 27.04.2016 a uplynula dňa 27.04.2019. Žalobca tak podal žalobu na súde včas a nie je dôvodné tvrdiť, tak ako to tvrdí žalovaná, že žalobcov nárok bol premlčaný. Na základe riadneho predlžovania lehoty splatnosti pôžičky tak dochádzalo v súlade so zmluvnými podmienkami žalobcu k predlžovaniu lehoty splatnosti pôžičky. S každou úhradou poplatku za predĺženie lehoty splatnosti sa posúva pôvodná lehota splatnosti a v konkrétnom prípade bola táto lehota predĺžená až do dňa 26.04.2016. Na základe tejto skutočnosti máme za to, že žaloba bola na súde podaná včas.

7. Poplatok, ktorý požaduje žalobca za poskytnutie pôžičky je presne upravený, definovaný čo do dôvodu a výšky a vznik nároku naň je presne špecifikovaný v zmluvných podmienkach žalobcu, ktoré sú, ako opätovne upozorňujeme, neoddeliteľnou súčasťou všetkých zmlúv o pôžičkách. Vzhľadom na skutočnosť, že s výškou tohto poplatku bola žalovaná riadne oboznámená a to pri uzatváraní každej jednotlivkej zmluve a rovnako boli tieto poplatky zreteľne a jasne vypočítané v zmluvných podmienkach, je nepochybné, že žalobca splnil zákonné podmienky dané pre požadovanie takéhoto poplatku a nie je teda dôvodné tvrdiť, že dohoda o odplate za poskytnuté pôžičky je absolútne neplatná na základe ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Tak ako vyplýva aj z priloženého Výpisu z SMS komunikácie medzi žalobcom a žalovanou, žalobca zaslal žalovanej SMS správu s ponukou a informáciou o celkovej sume, ktorú bude musieť žalovaná, ako klient žalobcu, zaplatiť, ak potvrdí súhlas s danou ponukou. Žalovaná tak, ako osoba plne spôsobilá na právne úkony vedome potvrdila danú ponuku (aj s informáciou o celkovej sume pôžičky spolu s poplatkom) zaslaním spätnej SMS správy s textom „ANO súhlasím“, o čom dôkaz je, nespochybniteľne, vo Výpise z SMS komunikácie. V rámci výkladu príslušných ustanovení je nutné neopomenúť zásadu zmluvnej voľnosti, na ktorej spočívajú, okrem iných, súkromné záväzkovo-právne vzťahy. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že neexistuje žiadny právny dôvod určenia predmetnej zmluvy o pôžičke ako bezúročnej a bez poplatkov.

8. V predošlých podaniach sme poukázali na súdnu prax, z ktorej jasne vyplýva, že odplata požadovaná žalobcom za poskytnutie peňažnej pôžičky je požadovaná na základe existencie riadneho právneho titulu, ktorým je konkrétna zmluva o pôžičke, a teda plnenie poskytnuté žalovanou žalobcovi nie je možné považovať za bezdôvodné obohatenie v prospech žalobcu a to z dôvodu, že neboli naplnené žiadne zo zákonných obligatórnych podmienok, na základe ktorých by bolo možné tvrdiť, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalobcu. Majetkový prospech bol získaný na základe konkrétneho právneho dôvodu, ktorým je riadne a platne uzatvorená zmluva medzi žalobcom a žalovanou. Nie je naplnená žiadna zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to, že naplnenie skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia je možné až po takomto konaní, ktoré je taxatívne vymedzené v už spomínanom ustanovení, v danom prípade nie je možné určiť vznik akéhokoľvek bezdôvodného obohatenia na strane žalobcu a zároveň, vzhľadom na to, že neexistuje žiadny právny dôvod, pre ktorý by mala byť predmetná zmluva o pôžičke určená ako bezúročná a bez poplatkov podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, je nevyhnutné konštatovať, že bezdôvodné obohatenie na strane žalobcu na úkor žalovanej nemohlo vzniknúť. Tvrdenie žalovanej, že žalobca sa na jej úkor bezdôvodne obohatil sumou vo výške 194,22 eur považuje za nesprávne a právne neopodstatnené. Naďalej trvá na tom, že zmluva jasne a presne obsahuje všetky obligatórne náležitosti zmluvy podľa zákona. Čo sa týka výšky RPMN, o ktorej žalovaná tvrdí, že je uvedená v neprospech spotrebiteľa, uviedol že v zmluve uvedená RPMN je vypočítaná v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky a teda nie je možné určiť uvedenie predmetnej RPMN za RPMN v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na lehotu splatnosti 15 dní, je výška RPMN primeraná a je určená a uvedená v súlade s ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

9. Čo sa týka licencie NBS, žalobca, ktorý poskytoval pôžičky k 01.04.2015 podľa predpisov účinných k 31.03.2015 riadne a včas podľa zákona o spotrebiteľských úveroch požiadal žiadosťou, ktorá bola Národnej banke Slovenska doručená dňa 29.05.2015 o udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov v neobmedzenom rozsahu poskytovania podľa ust. § 20 ods. 1 písm. a) zákona

o spotrebiteľských úveroch, čím v súlade s ust. § 25f ods. 3 tohto zákona riadne a včas splnil svoju zákonnú povinnosť, a to podať v lehote do 31.05.2015 Národnej banke Slovenska žiadosť o udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov pre prípad, že chce spotrebiteľské úvery, resp. iné úvery a pôžičky poskytovať aj po 31.08.2015. Konanie o udelenie povolenia na základe žiadosti žalobcu riadne začalo. Žalobca si tak splnil svoju zákonnú povinnosť, avšak do dnešného dňa nebolo vo veci Národnou bankou Slovenska právoplatne rozhodnuté, pričom takáto okolnosť nenastala pričinením žalobcu. Žalobca, ako iný veriteľ uvedený v ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia § 25f zákona o spotrebiteľských úveroch teda riadne a včas splnil svoju povinnosť a konanie o jeho žiadosti stále prebieha.

10. K vyjadreniu žalobcu podala vyjadrenie žalovaná. Uviedla, že trvá na vznesenej námietke premlčania a žiada, aby súd žalobu zmietol.

11. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadril žalobca. Zotrváva na všetkých vyjadreniach podaných v konaní v plnom rozsahu. Žiada odvolací súd, aby rozhodol podľa navrhovaného petitu v podanom návrhu na vydanie platobného rozkazu a uložil žalovanej povinnosť nahradiť trovy konania.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

13. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

14. Na potvrdenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia a k odvolacím námietkam uvádza nasledovné:

15. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi stranami sporu bola dňa 28.1.2016 uzatvorená Zmluva č. 9 - poskytnutie peňažných prostriedkov k Zmluve o registrácii č. XXXXXX/XX.XX.XX., ktorá je neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o registrácii č. XXXXXX/XX.XX.XX zo dňa 16.5.2014 podľa ustanovenia § 24 a nasl. Zákona o spotrebiteľských úveroch, Občianskeho zákonníka a zákona č. 266/2005 Z.z. (ďalej len „Zmluva“). V bode 1 Zmluvy bolo uvedené, že žalobca ako veriteľ poskytuje žalovanej ako dlžníkovi pôžičku vo výške 350,- eur, pričom sa dlžník zaviazal poskytnutú pôžičku veriteľovi vrátiť a zaplatiť veriteľovi spolu s istinou poskytnutej pôžičky odplatu podľa bodu 4. zmluvných podmienok vo výške 28,24 eur. Podľa bodu 2 Zmluvy bolo lehota splatnosti istiny pôžičky a odplaty 15 dní odo dňa poskytnutej pôžičky.

16. Podľa ustanovenia § 132 odsek 1 C.s.p., v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

Podľa odseku 2, opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

Podľa odseku 3, žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

17. Podľa ustanovenia § 149 C.s.p., prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

18. Podľa ustanovenia § 150 odsek 1 C.s.p., strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

19. Podľa ustanovenia § 153 odsek 1 C.s.p., strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

Podľa odseku 2, na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

Podľa ustanovenia § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa odseku 2, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa odseku 3, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa odseku 5, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na skutočnosť, podľa ktorej základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 52. Podľa tohto ustanovenia spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Pôžička poskytnutá žalobcom túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou Zmluvy boli bez akýchkoľvek pochybností Zmluvné podmienky žalobcu, ktoré žalovaná ovplyvniť nemohla, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Žalobca má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a pôžičiek a v priebehu súdneho konania nebolo žalobcom preukázané, aby pôžičku poskytol žalovanej za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti žalovanej. Navyše samotná zmluva bola uzavretá podľa ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Spotrebiteľský charakter zmluvy bol teda dostatočným spôsobom preukázaný.

22. V žalobe žalobca uviedol, že lehota splatnosti pôžičky, bola v zmysle bodu 6 zmluvných podmienok predĺžená, a to dňa 12.02.2016 došlo k predĺženiu lehoty splatnosti do 27.2.2016, dňa 29.2.2016 došlo k predĺženiu lehoty splatnosti do 13.3.2016, dňa 15.3.2016 došlo k predĺženiu lehoty splatnosti do 28.3.2016, dňa 30.4.2016 došlo k predĺženiu lehoty splatnosti do 12.4.2016 a dňa 13.4.2016 došlo k predĺženiu lehoty splatnosti do 26.4.2016. Žalobca uviedol, že k predĺženiu lehoty splatnosti došlo na základe žiadosti žalovanej adresovanej žalobcovi a po akceptácii tejto žiadosti žalobcom. K žalobe okrem Zmluvy a zmluvných podmienok žalobca predložil potvrdenie o vykonaní prevodu, z ktorého vyplýva, že žalobca dňa 28.1.2016 previedol na účet žalovanej sumu vo výške 350,- eur. Žalobca predložil výpisy z účtu (č.l. 97 až 101 spisu), z ktorých vyplýva, že žalovaná vložila na účet 141,20 eur, výšku tohto vkladu žalovaná nerozporovala (č.l.156,173 spisu).

23. Hlavná odvolacie námietka žalobcu spočívala v tom, že v priebehu trvania zmluvného vzťahu došlo k viacnásobnému predĺženiu doby splatnosti pôžičky, a teda že konečná splatnosť pôžičky už nebola

12.2.2016, ale 26.4.2016. Uvedenú skutočnosť týkajúcu sa predĺženia lehoty na splatenie pôžičky však žalobca nepreukázal.

24. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že ust. bodu 6 zmluvných podmienok, ktoré súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a ako takú absolútne neplatnú.

25. Cieľom dôkaznej povinnosti vychádzajúcej z ustanovenia § 132 odsek 1 a § 150 C.s.p. je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša zo sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou konania v opačnom procesnom postavení než je strana, ktorá nesplnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany konania za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne výnimočne aj iné než navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácií dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane konania, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t. j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

26. Zmluvná podmienka týkajúca sa možnosti predĺženia lehoty splatnosti nepochybne nebola individuálne dojednaná a nie je ani vylúčená zo súdneho prieskumu podľa § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka. Podľa uvedenej zmluvnej podmienky by mal spotrebiteľ platiť neprimerane vysokú odplatu (ktorá v konečnom dôsledku by ani nebola započítaná na splácanie istiny) za predĺženie lehoty splatnosti iba o 15 ďalších dní. Po prepočítaní sadzby odplaty na celý rok odvolací súd zistil, že takto dojednaná odplata za rok činí 687,17 eur, teda takmer dvojnásobne prevyšuje poskytnutú pôžičku. V zmysle bodu 1 zmluvných podmienok bola RPMN dohodnutá vo výške 560,72 %. Podľa uvedenej zmluvnej podmienky by mal spotrebiteľ platiť neprimerane vysokú odplatu (ktorá v konečnom dôsledku by ani nebola započítaná na splácanie istiny) za predĺženie lehoty splatnosti iba o 15 ďalších dní. Túto lehotu v zmysle uvedenej podmienky možno takto predĺžiť spolu až o tri mesiace. Za tieto 3 mesiace by sa mohlo stať, že dlžník musí zaplatiť na odplate 169,44 eur (6 x 28,24 eur). Na odplate by tak zaplatil 48,4 % istiny. Platnosť takto dohodnutej odplaty podľa názoru odvolacieho súdu je v hrubom rozpore s dobrými mravmi podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, a preto je absolútne neplatná. Takéto zmluvné dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalovanej. Takéto dojednanie je absolútne neplatné aj podľa ust. § 39a Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon urobený fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorom niekto zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dá sebe alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere.

27. Podľa ust. § 100 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

28. Podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

29. Žalobca v prejednávanej veci nepredložil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (o individuálnom dojednaní zmluvnej podmienky), čím sám výlučne spôsobil, že žalobe nebolo možné vyhovieť, aj keď by sa to čiastočne javilo ako dôvodné. Preto súd prvej inštancie postupoval správne, pokiaľ za termín splatnosti poskytnutej pôžičky považoval deň 12.2.2016 a za začiatok plynutia trojročnej premlčacej doby deň 13.2.2016. Trojročná objektívna premlčacia doba uplynula dňa 13.2.2019, žaloba bola podaná

až dňa 8.4.2019. Na základe uvedeného tak treba prisvedčiť prvoinštančnému súdu v tom smere, že nárok žalobcu je premlčaný.

30. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj vec správne právne posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie žalobcu za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok potvrdzuje ako vecne správny (§ 387 C.s.p.)

31. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 255 odsek 1 C.s.p. tak, že vzhľadom na úspech žalovanej v plnom rozsahu v odvolacom konaní má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

32. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).